

תפ"ח 24510/09/15 - מדינת ישראל נגד ראג'י גורבאן,

בית המשפט המחוזי בחיפה

תפ"ח 24510-09-15 מדינת ישראל נ' גורבאן

בפני הרכב כב' השופטים:

רון סוקול [אב"ד]

תמר שרון- נתנאל

רונית בש

המאשימה

מדינת ישראל

ע"י עו"ד צ' נמירובסקי מפרקליטות מחוז חיפה (פלילי)

נגד

הנאשם

ראג'י גורבאן,

ע"י ב"כ עוה"ד שלומי בלומנפלד

גזר דין

1. בהכרעת הדין מיום 26/4/2018 קבענו כי הנאשם, ראג'י ג'ורבאן, הגיע ביום 31/7/2015 לכיכר במרכז הכפר ג'אסר-א-זרקא, על מנת לירות ולהמית את המנוח ראמי אסכנדר ז"ל. הנאשם הגיע רעול פנים עוטה כפפות על ידיו ובידו אקדח. הנאשם ירה לעברו של המנוח, פצע אותו וכן פצע עוברת אורח, הגב' זהיה עמאש, שעברה במקום. כעבור מספר ימים, וכתוצאה מפציעתו, נפח המנוח את נשמתו. קבענו גם כי לאחר הירי נמלט הנאשם מהמקום, רץ לכיוון חצר ביתו של מוחמד זאיט ז"ל, שם הסיר את הכיסוי מראשו, מסר את האקדח למוחמד עמאש (חמאדה) ונאסף על ידי חברו.

2. עוד קבענו כי לאחר אירועים אלו פעל הנאשם ביחד אחרים כדי לשבש את הליכי החקירה והמשפט, להסתיר את האקדח, את החולצה אותה לבש ולהשמיד מצלמות אבטחה שצפו על הנעשה בחצר ביתו של זאיט.

3. בשל כל אלו הרשענו את הנאשם בעבירות של רצח בכוונה תחילה, עבירה לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977; פציעה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 334 ביחד עם סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין; עבירת נשק, עבירה לפי סעיף 144(א) ו-(ב) ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין; ושיבוש מהלכי משפט, עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין.

4. לאור הכרעת הדין ביקש הנאשם לזמן לעדות עד נוסף, מוחמד עמאש, על מנת להביא לשינוי בהכרעת הדין. לאחר שעדותו נשמעה והצדדים סיכמו טענותיהם, החלטנו ביום 6.11.2018 לדחות את בקשת הנאשם ולהותיר את הכרעת הדין על כנה.

הטיעונים לעונש

5. במהלך שמיעת הטיעונים לעונש הוצג לעיונו הרישום הפלילי של הנאשם (סומן ש/1). מתברר כי הנאשם הורשע בעבר במספר עבירות של אלימות, לרבות מספר עבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש. בשנת 2003 הורשע הנאשם בעבירה של הריגה, עבירה לפי סעיף 298 לחוק העונשין. כן הורשע הנאשם בעבר בעבירות על פקודת הסמים המסוכנים.

עוד התברר כי הנאשם הורשע גם בת"פ 47161-02-15 בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, עבירה לפי סעיף 380 לחוק העונשין והוטל עליו עונש של מאסר בפועל ומאסר מותנה של 6 חודשים אשר יופעל אם יעבור בתוך שנתיים משחרורו על עבירה בה הורשע. לטענת המאשימה, בשל הרשעתו בתיק זה יש להפעיל את עונש המאסר המותנה.

6. המאשימה צירפה לעיונו טיעונים בכתב לעניין העונש הראוי. המאשימה מבקשת כי בשל הרשעתו של הנאשם בעבירת הרצח בכוונה תחילה של ראמי אסכנדר ז"ל, יוטל עליו עונש החובה הקבוע בחוק, מאסר עולם.

7. בשל הרשעתו בעבירה של פציעה בנסיבות מחמירות מבקשת המאשימה לקבוע כי מתחם העונש ההולם נע בין 18 ל- 36 חודשי מאסר בפועל. המאשימה מבקשת כי יוטל על הנאשם עונש ברף העליון של המתחם שיצטבר לעונש מאסר העולם.

לטענת המאשימה יש לראות במעשה הרצח בכוונה תחילה ובפציעת הגב' זהיה עמאש, כאירועים נפרדים במובן סעיף 40 יג' (ב) לחוק העונשין, ולכן יש להטיל על הנאשם עונש נפרד ומצטבר על עבירת הפציעה.

8. המאשימה מבקשת לקבוע כי מתחם העונש ההולם לעבירות בנשק הוא בין 2 ל-4 שנות מאסר בפועל אולם סבורה כי בנסיבות המקרה הנוכחי, שבו עבירות הנשק מהוות חלק בלתי נפרד מביצוע עבירת הרצח, יש להורות כי עונש מאסר זה ירוצה בחופף לעונש מאסר העולם.

9. המאשימה סבורה כי מתחם העונש ההולם לעבירת שיבוש מהלכי המשפט בה הורשע הנאשם הוא בין מספר חודשי מאסר על תנאי למאסר בפועל של שנתיים. המאשימה מבקשת לקבוע את העונש ברף העליון של המתחם ולהורות כי גם עונש זה ירוצה בחופף לעונש מאסר העולם.

10. בגין עבירת הפציעה בנסיבות מחמירות מבקשת המאשימה להטיל על הנאשם לפצות את משפחת הקורבן בסכום הפיצוי המקסימלי הקבוע בסעיף 77 לחוק העונשין בסך של ₪ 258,000 ולפצות את גב' זהיה עמאש בסכום הולם לפי שיקול דעת בית המשפט.

11. בא כוח משפחתו של ראמי אסכנדר ז"ל ביקש לפרט בפנינו את מצב המשפחה בעקבות האירוע. לדבריו המשפחה הפכה ל"שבר כלי". מאז האירוע בני המשפחה מסתגרים בביתם, אביו של המנוח הפסיק לעבוד ואמו במצב

נפשי קשה. על כן מבקש הוא להצטרף לבקשת המאשימה ולהטיל על הנאשם לפצות את משפחת הקורבן בסכום הפיצוי המרבי. בא כוח המשפחה מבקש כי לכל אחד מבני המשפחה ייפסק פיצוי בשיעור המרבי, אף כי ידוע לו כי הלכת בית המשפט שונה.

12. הסנגור טען בפנינו בקצרה. בטיעונו הדגיש כי הנאשם עומד על גרסתו לפיה הוא לא ביצע את המיוחס לו וממשיך לטעון כי הוא חף מפשע. הסנגור הפנה לפסיקת בית המשפט לפיה אין להטיל על הנאשם לשלם פיצוי העולה על הסכום המרבי, ללא קשר למספר בני משפחת הקורבן. כן הפנה לפסקי דין ולפיהם במקרים דומים נקבע כי יש להורות כי עונשים בגין העבירות הנלוות למעשה הרצח ירצו בחופף לעונש בגין עבירת הרצח.

הנאשם עצמו לא ביקש להוסיף דבר ולא אמר את דברו לבית המשפט.

הכרעה

13. הנאשם הורשע בעבירה של רצח בכוונה תחילה, עבירה על פי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, שהעונש הקבוע בצידה הוא עונש חובה של מאסר עולם. מאסר העולם מבטא את החומרה הרבה שבנטילת חיי אדם ומבטא את ערך קדושת החיים (ראו ע"פ 5413/97 דימטרי זורבליוב נ' מדינת ישראל, פ"ד נה (2) 541 (2001); ע"פ 6619/93 לוי בן דוד נ' מדינת ישראל, פ"ד נג (4) 170 (1999); ע"פ 1855/05 אריקה אורבוס פרישקין נ' מדינת ישראל (24.3.2008)).

14. ראינו כי במהלך הירי אל עבר המנוח נורו מספר יריות שאחת מהן פגעה גם בעוברת אורח, הגב' זהיה עמאש אשר נפצעה. למרבה המזל, פציעתה של הגב' עמאש לא הייתה חמורה. למרות זאת, אין להקל ראש בחומרת העבירה. מי שיוזר בבית קפה או ברחוב הומה אדם, מסכן את כל העוברים ושבים. ירי שכזה מבטא זלזול בחיי אדם, שהרי כל בר דעת מבין שכתוצאה מהירי עלולים להיפגע גם אנשים נוספים פרט למי שכלפיו כוונת היריות. על כן ענישתו של מי שגרם לפציעה של אחר, תוך כדי ירי, גם אם לא התכוון לפגוע בו, חייבת לבטא את חומרת המעשה ואת הצורך בהרתעה (ראו ע"פ 6493/05 מוסא נ' מדינת ישראל (22.2.2006); ע"פ 7781/11 מדינת ישראל נ' רך (10.5.2012); ע"פ 2918/13 אחמד דבס נ' מדינת ישראל (18.7.2013)).

15. כאשר בוחנים את העונש ההולם לעבירת הפציעה בנסיבות מחמירות בה הורשע הנאשם, יש להתבונן על נסיבות ביצוע העבירה שעיקרן, ירי כלפי קורבן, בבית קפה ורחוב הומה אדם ופגיעה בעוברי אורח. כן יש להביא בחשבון כי מדובר בפציעה שאינה חמורה. המאשימה סבורה כאמור כי מתחם העונש ההולם הוא בין 18 ל- 36 חודשי מאסר תוך הפניה לגזרי דין שעוסקים בעבירת הפציעה כשלעצמה. ספק בעינינו אם יש בכך כדי לבטא את העונש ההולם את ביצוע העבירה בנסיבות כמו במקרה הנוכחי. עם זאת, ואף כי יתכן שמתחם העונש ההולם עשוי להיות אף חמור מזה שפורט על ידי המאשימה, נניח לצורך ההליך הנוכחי כי אכן זהו המתחם [ראו תפ"ח 26175-10-16 מדינת ישראל נ. מחאג'נה (15.11.2018), שם נגזר עונש של 4 שנות מאסר בשל שני מקרי פציעה במהלך ירי כלפי הנרצח; ע"פ 1120/15 מדינת ישראל נ. תיתי (16.11.2015) בו נגזרו 56 חודשי מאסר בגין עבירת פציעה בנסיבות מחמירות; וכן

ע"פ 7017/14 אללין זריהון נ' מדינת ישראל (14.5.2015) בו נגזרו על הנאשם שנתיים מאסר בגין ירי שהביא לפציעה חמורה].

16. בשים לב לאמור, דומה כי העונש הראוי לעבירת הפציעה בנסיבות מחמירות, בה הורשע הנאשם בגין פציעתה של זיהיה עמאש, הוא 30 חודשי מאסר בפועל, וכן עונש מאסר על תנאי של 6 חודשים.

17. המאשימה מבקשת להורות כי העונש שיוטל על הנאשם בשל עבירת הפציעה בנסיבות מחמירות ירוצה במצטבר לעונש מאסר העולם שיוטל עליו בגין ההרשעה בעבירת הרצח. הנאשם מבקש שייקבע כי העונשים ירוצו בחופף.

השאלה הראשונה שיש לברר היא האם עבירת הרצח ועבירת הפציעה, שנעברו במהלך אותו אירוע הן בבחינת "מעשה אחד" עליהן יוטל עונש אחד, או שמא יש לראותם כמעשים נפרדים.

18. סעיף 186 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, מורה כי "בית המשפט רשאי להרשיע נאשם בכל אחת מן העבירות שאשמתו בהן נתגלתה מן העובדות שהוכחו לפניו, אך לא יענישנו יותר מפעם אחת בשל אותו מעשה".

כאשר באה בפני בית המשפט השאלה מהו "אותו מעשה" נקבעו מבחנים שונים ובהם המבחן המהותי-מוסרי. בע"פ 4517/04 מסראווה נ' מדינת ישראל, פ"ד נט(6) 119 (2005), מבהיר בית המשפט:

השאלה מהו "מעשה אחד" שבגינו אין להעניש פעמיים, נדונה פעמים רבות בבית משפט זה. לגבי מושג זה נקבע כי "אין לפרשו כמסב עצמו אך-ורק על המעשה הפיזי שעשה הנאשם. המושג 'אותו מעשה' מושג נורמטיבי הוא ועד שנסיק אם בנסיבותיו של אירוע פלוני היה זה - או לא היה זה - 'אותו מעשה', שומה עלינו לאסוף אל חיקנו את מכלול הנסיבות של האירוע" (ע"פ 6141/01 ג'בארין חליל נ' מדינת ישראל, טרם פורסם). לשם הבחנה זו אף נקבעו מבחנים (ע"פ 3503/01 ופא תפאל נ' מדינת ישראל, טרם פורסם). מבחן אחד הוא המבחן המהותי-מוסרי. מבחן זה ישים בעיקר בעבירות מרובות קורבנות, ולפיו בקביעת מספר העונשים שיוטלו על נאשם, יש להתחשב במספר האנשים שנפגעו כתוצאה ממעשיו (ראו ע"פ 9804/02 ש.ש. נ' מדינת ישראל, טרם פורסם). מבחן שני הוא המבחן הצורני-עובדתי. מבחן זה מציע לבדוק אם ניתן להפריד, מבחינה עובדתית, בין פעולותיו של הנאשם, או שמא התנהגותו מהווה רצף של פעולות שאינו ניתן להפרדה. מבחן שלישי אשר הוצע בהקשר זה הוא מבחן ההרתעה, ולפיו יש לבחון מה ההשפעה מבחינה הרתעתית של התבוננות על האירוע כ"מעשה אחד" (ע"פ 1742/91 עמי פופר נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(5), 289, 303). מבחן אחרון זה מקבל משנה תוקף שעה שמדובר במאסר על תנאי, שבבסיסו ניצבים שיקולי הרתעה.

היטיב לבטא את המבחן המהותי מוסרי בעבירות של המתה השופט חשין בע"פ 1742/91 פופר נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(5) 289, 307 (1997), באומרו:

אדם - כל אדם - הוא עולם לעצמו. אדם - כל אדם - הוא אחד, יחיד ומיוחד. ואין אדם כאדם. מי שהיה לא עוד יהיה ומי שהלך לא ישוב. וכבר לימדנו הרמב"ם על ייחודו של האדם (ספר שופטים, הילכות סנהדרין, יב, ג):
"נברא אדם יחידי בעולם, ללמד: שכל המאבד נפש אחת מן העולם - מעלין עליו כאילו איבד עולם מלא, וכל המקיים נפש אחת בעולם - מעלין עליו כאילו קיים עולם מלא. הרי כל-באי עולם בצורת אדם הראשון הם נבראים ואין פני כל-אחד מהם דומין לפני חברו. לפיכך כל-אחד ואחד יכול לומר: בשבילי נברא העולם."

כך הוא האדם, וזה ייחודו. מי הוא זה ואיזה הוא שיאמר כך על ספר או על כספת? אומרים לנו כי ייחודו של האדם בא לו משום שהאלוהים בראו בצלמו כדמותו: "בצלמו בצלם אלוהים ברא אותו..." (בראשית א' כ"ז). כשאני לעצמי אומר, כי ייחודו של האדם - כל אדם - בא לו משום שנברא בצלם האדם. זו תחילתו של מיקרא. זה גם סופו.

אכן, הלכה היא כי כאשר על הפרק עומדת פגיעה בשלמות גופם או חייהם של מספר קורבנות, יש בדרך כלל לראות בכל אחת מהעבירות כמעשה נפרד העומד בפני עצמו ויש לגזור בגין כל מעשה שכזה עונש נפרד (ראו גם ע"פ 2948/03 ברזובסקי נ' מדינת ישראל (20.6.2005); ע"פ 437/13 אלחיאני נ' מדינת ישראל (24.8.2015); ע"פ 6386/12 עמנואלוב נ' מדינת ישראל (6.12.2015); ע"פ 1742/91 הנ"ל).

19. בענייננו לא חולק הסיניגור על כך שמעשה ההמתה ומעשה הפגיעה מהווים מעשים נפרדים המחייבים הטלת עונשים נפרדים והמחלוקת נותרה רק בשאלת הצטברות העונשים.

סעיף 45(ב) לחוק העונשין קובע:

מי שנידון למאסר ולפני שנשא כל ענשו חזר ונידון למאסר, ובית המשפט שדן אותו באחרונה לא הורה שישא את ענשי המאסר, כולם או מקצתם, בזה אחר זה, לא ישא אלא עונש מאסר אחד והוא של התקופה הארוכה ביותר.

הוראה זו פורשה בעבר כקובעת כלל ולפיו נאשם ירצה בחופף את עונשי המאסר שהוטלו עליו בגין הרשעתו במספר עבירות נפרדות, ולצדו חריג, שיוחל אם מצא בית המשפט כי יש מקום להורות שירצה את העונשים במצטבר (ראו ע"פ 9059/03 יוסבשווילי נ' מדינת ישראל (21.3.2007) וכן ע"פ 6535/01 קוזירוב נ' מדינת ישראל, פ"ד נז (3) 562, 568 (2003); ע"פ 6294/11 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 181 (20.2.2014)).

לאחרונה, ובעקבות תיקון 113 לחוק העונשין, נוטים בתי משפט להתרחק מהכלל לפיו ברירת המחדל בגזירת הדין היא חפיפת עונשים ורק במקרים חריגים תוטל ענישה מצטברת, ומעדיפים לבסס את ההכרעה על נסיבותיו המיוחדות של כל מקרה. כך בע"פ 7907/14 ואזנה נגד מדינת ישראל (22.2.2015) אומר בית המשפט:

איני סבור שהמדינה יכולה לסמוך עמדתה בהוראת סעיף 45(ב) הנזכרת. מדובר בהוראה טכנית-פרשנית-ניטרלית, שנועדה אך למלא את החסר מקום שבית המשפט לא קבע במפורש אם העונשים ירוצו באופן חופף או במצטבר. הוראה זו אינה קובעת עקרון מנחה של חפיפת עונשים ולא הכרעה ערכית לפיה בנסיבות כאלה ראוי לקבוע עונשים באופן חופף.

ובהמשך:

מכל מקום, ההסדרים הנורמטיביים בסוגיה זו עברו בשנים האחרונות שינוי מובהק לכיוון של התרחקות מתפיסה - פרשנית או מהותית - של עונשים חופפים כברירת מחדל, והענקת מעמד בכורה לתפיסה הבוחנת אירועים עברייניים נפרדים כל אחד בפני עצמו, תוך הפעלת שיקול דעת פרטני באספקלריה של עקרון ההלימה, אשר נקבע כעקרון המנחה בענישה.

(ראו גם ע"פ 4087/14 סקורדוק נ' מדינת ישראל (5.1.2017)).

לאור האמור אין ליתן בכורה להטלת עונשים חופפים אלא בכל מקרה יבחן בית המשפט את הנסיבות המיוחדות ואת השיקולים הרלבנטיים ויחליט האם להורות על חפיפת עונשים או על צבירתם.

20. בפסיקה ענפה התוו בתי המשפט את השיקולים המנחים בהכרעה מתי לגזור עונש מצטבר ומתי להעדיף חפיפת עונשים. בין היתר נקבע כי בית המשפט ישקול את סוג העבירות בהן הורשע הנאשם ואת חומרתן, את אופי המעשים, את חומרת הפגיעה בקורבן, את הזיקה בין המעשים השונים, יבחן שיקולי גמול והרתעה ועוד (ראו ע"פ 9059/03 הנ"ל וכן דנ"פ 8086/01 אייזן נ' מדינת ישראל, פ"ד נט (5) 625, 647 (2005); ע"פ 6867/06 עזאם נ' מדינת ישראל (12.10.2008); ע"פ 1707/08 אריש נ' מדינת ישראל (25.11.2008); ע"פ 6386/12 הנ"ל, פסקה 46; ע"פ 10153/07 קייסי נ' מדינת ישראל (30.7.2012)).

21. בפסיקה התגבשה ההכרה כי בעבירות הרצח אליה נוספו עבירות נלוות, חומרת העבירה מצדיקה, בדרך כלל, הטלת עונשי מאסר במצטבר (ראו ע"פ 2933/08 אנג'ל נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (15.12.2012); ע"פ 6535/01 קוזירוב הנ"ל, בעמ' 568-571; ע"פ 2948/03 הנ"ל, פסקאות 21-22; ע"פ 6244/12 סבאענה נ' מדינת ישראל (11.11.2015)).

22. רואים אנו כי בתי משפט מדגישים באופן עקבי כי הפגיעה בקדושת החיים, האינטרס המוגן בעבירת הרצח,

הצורך בהרתעה ובגמול, מחייבים בדרך כלל כי מי שהורשע ברצח ובפגיעה באדם נוסף ירצה עונשי מאסר במצטבר.

בע"פ 5443/98 מדינת ישראל נ' מנשרוב (27.12.1999) מבהיר בית המשפט בפסקה 3:

תפקידו הראשוני של בית המשפט הוא לקבוע אם מוצא הוא להורות שעונשי המאסר ירצו במצטבר ורק אם לא עשה כן תרוצה התקופה הארוכה מבין השתיים. מכאן שהוראת בית המשפט כי עונשי המאסר ירצו במצטבר, אינה החריג ולא צריכות להתקיים נסיבות מיוחדות כדי שבית המשפט יורה כן. נהפוך הוא ומטבע הדברים ראוי שאדם ישא את מלוא עונשו על כל אחת מן העבירות אותן הוא עובר ולא "ייהנה מהפחתה" של מאסר שהושת עליו רק משום שהושת עליו מאסר נוסף בגין עבירה אחרת.

23. חפיפת עונשים בשל מעשים נלווים למעשה רצח עלולה לשדר מסר מוטעה ולפיו מי שכבר נטל חיים של קרבן אחד, יכול לסכן חיים נוספים מבלי שהדבר יבוא לידי ביטוי בעונש. מסר כזה מנוגד לא רק למוסר אלא גם לשיקולי ההרתעה והגמול אותם עלינו לשקול בעת ההכרעה בעניין סדר נשיאת העונשים. חפיפת עונשים גם אינה מתיישבת עם עיקרון ההלימה שהוא העיקרון המנחה בענישה אשר זכה לעיגון מפורש בתיקון 113 לחוק העונשין. העונש ההולם מעשים שהביאו לנטילת חיים ולסיכון חיי קרבן נוסף ואף לפגיעה פיזית בו, אינו יכול להיות אותו עונש ההולם נטילת חיי של אדם בלבד (ראו ע"פ 4087/14 סקורדוק הנ"ל, פסקה 68; ע"פ 8686/15 גריבוב נ' מדינת ישראל (3.10.2017); ע"פ 6386/12 הנ"ל, פסקה 47 (6.12.2015); ע"פ 2134/12 ליושצנקו נ' מדינת ישראל, פסקאות 14-16 (27.8.2015); ע"פ 437/13 אלחיאני נ' מדינת ישראל, פסקה 47 (24.8.2015); ע"פ 2933/08 הנ"ל).

24. גם המקרה הנוכחי, בו הנאשם ירה והמית את המנוח ראמי אסכנדר ז"ל ותוך כדי כך פגע גם בגב' ז' עמאש, מחייב ביטוי הולם בענישה. הטלת עונש אחד, כולל, תחטיא את המטרה לבטא את החומרה שבנטילת חיי אדם ואת החומרה הרבה שיש גם בסיכון חיי אדם נוספים ובפגיעה בשלמות גופם (ראו גם תפ"ח 26175-10-16 הנ"ל). רק ענישה נפרדת לכל אחד ממעשי עבירה אלו תבטא את הפגיעה בערך של קדושת החיים ואת החומרה הרבה שיש במעשי הנאשם.

לכן אנו מורים כי עונש המאסר בשל עבירת הפגיעה בנסיבות מחמירות ירוצה במצטבר לעונש מאסר העולם בשם עבירת הרצח.

עבירות בנשק

25. המאשימה מבקשת לקבוע כי מתחם העונש ההולם לעבירות בנשק הוא בין 2-4 שנות מאסר בפועל, אולם סבורה כי יש להטיל עונש חופף לעונש מאסר העולם. בע"פ 8065/11 עפיף נ. מדינת ישראל, פסקה מד' (26.1.2014) אליו מפנה בא כוח המאשימה פסק בית המשפט כי כאשר מבוצע מעשה רצח בנשק ניתן לבוא לקראת הנאשם ולחפוף את העונש בשל העבירות בנשק לעונש מאסר העולם. גישה זו מנוגדת למגמה בדבר צבירת עונשים למעשה הרצח ויש בה משום הקלה על מי שביצע מעשי המתה בעזרת נשק. גישה מקלה זו אומצה גם במקרים דומים.

26. במקרה הנוכחי כאשר ברור כי השימוש ונשיאת הנשק נועדו לביצוע עבירת הרצח, אין לסטות מבקשת המאשימה. נוסף כי המתחם שצוין על ידי המאשימה כמתחם עונש ההולם, תואם את המקובל בפסיקת בתי המשפט במקרים דומים ואין להתערב בו (ראו ע"פ 1323/13 חסן נ' מדינת ישראל (5.6.2013); ע"פ 9702/16 אבו אלוליאיה נ' מדינת ישראל (13.9.2017)). על כן אנו מורים כי בשל עבירות בנשק יוטל על הנאשם עונש של מאסר בפועל של 20 חודשים שירוצו בחופף לעונש מאסר העולם.

עבירת שיבוש מהלכי משפט

27. המאשימה סבורה כי מתחם העונש ההולם את העבירה בה הורשע הנאשם הוא בין מספר חודשי מאסר על תנאי לבין שנתיים מאסר בפועל. המאשימה מסכימה כי עונש זה יוטל בחופף לעונש מאסר העולם.

28. עבירת שיבוש מהלכי המשפט התבטאה במקרה זה בהסתרת האקדח והחולצה, ובפגיעה והשמדה של סרטי מצלמות האבטחה שצפו על חצר ביתו של זאית. אין חולק בדבר חומרת המעשים אשר פוגעים באפשרות בירור האמת, פוגעים בסדרי השלטון והמשפט, מכבידים על ניהול החקירה והמשפט ופוגעים בציבור כולו. עם זאת, המתחם שהוצע תואם את הלכות בתי המשפט במקרים דומים ואף ההסכמה להטיל את העונש בחופף לעונש המאסר בשל עבירת הרצח תואם מקרים דומים (ראו תפ"ח (ת"א) 30145-08-13 מדינת ישראל נ' דוידוב (10.6.2014); תפ"ח (י-ם) 30961-08-13 מדינת ישראל נ' אבו חומס (9.3.2015)).

על כן אנו מורים כי בגין הרשעתו של הנאשם בעבירה של שיבוש מהלכי משפט יוטל עליו עונש מאסר בפועל של 18 חודשים שירוצו בחופף לעונש מאסר העולם.

הפעלת המאסר המותנה

29. כאמור לעיל, על הנאשם הוטל בתיק 47161-02-15 עונש מאסר מותנה של 6 חודשים אשר יופעל אם הנאשם יעבור תוך שנתיים משחרורו עבירה של תקיפה שגרמה חבלות של ממש, עבירה לפי סעיף 380 לחוק העונשין. הנאשם אינו חולק כי הרשעתו בעבירת הרצח מהווה עבירה נוספת המפעילה את עונש המאסר המותנה.

על מנת לבטא את חומרת המעשים ובהתאם לאמור לעיל, אנו קובעים כי גם מאסר מותנה זה ירוצה במצטבר לעונש מאסר העולם.

הפיצויים

30. המאשימה מבקשת להטיל על הנאשם חובה לפצות את משפחת הקורבן בסכום המרבי הקבוע בסעיף 77(א) לחוק העונשין, העומד כיום על ₪ 258,000 וכן לחייבו לפצות את הגב' זחייה עמאש בפיצוי הולם לפי שיקול דעת בית המשפט.

סעיף 77 לחוק העונשין מורה:

(א) הורשע אדם, רשאי בית המשפט לחייבו, בשל כל אחת מן העבירות שהורשע בהן, לשלם לאדם שניזוק על ידי העבירה סכום שלא יעלה על 258,000 שקלים חדשים לפיצוי הנזק או הסבל שנגרם לו.

(ב) קביעת הפיצויים לפי סעיף זה תהא לפי ערך הנזק או הסבל שנגרמו, ביום ביצוע העבירה או ביום מתן ההחלטה על הפיצויים, הכל לפי הגדול יותר.

[...]

בהלכה נפסק לא אחת כי תכליתו של הפיצוי היא לשפות את הנפגע על הנזק והסבל שנגרמו לו ממעשיו של הנאשם (ראו רע"פ 2976/01 אסף נ' מדינת ישראל, פ"ד נו (3) 418 (2002); רע"פ 228/05 יאגודייב נ' מדינת ישראל, פ"ד נט (4) 518 (2005); ע"פ 1076/15 טווק נ' מדינת ישראל (7.6.2016)). פיצוי כספי אינו יכול להשיב לבני משפחת הקרבן את אובדנה, ואין בו כדי להקל על הסבל והכאב המלווים אותם יום יום. תכליתו של הפיצוי היא ליתן למשפחה ולמי שנפגעה מהירי שיפוי, ולו גם חלקי, על ההוצאות שנגרמו ויגרמו להם, על אבדן התמיכה הכלכלית ולבטא במידת מה את הסבל הנורא המלווה אותם יום יום (ראו ע"פ 1076/15 טווק הנ"ל).

הפיצוי הנפסק בגדרו של סעיף 77 אינו מיועד לשפות את הקורבנות על מלוא נזקיהם ואין בו לשלול מהם את הזכות לדרוש ולתבוע פיצוי מלא במסגרת הליך נפרד (סעיף 88 לחוק העונשין; רע"פ 228/05 הנ"ל). הפיצוי על פי סעיף 77 הוא רק פיצוי ראשוני שנפסק ללא הוכחה מפורטת של הנזק כנדרש בהליך אזרחי.

31. עוד מזכיר, כי בהלכה נקבע שהפיצוי על פי סעיף 77 לחוק העונשין הוא פיצוי לקרבן ובמקרה של גרימת מוות, פיצוי לעיזבונו בלבד. ליתר הנפגעים בשל מותו של הקרבן, כגון התלויים, שמורה הזכות לתבוע פיצוי במסגרת אזרחית (דעת הרוב בע"פ 1076/15 הנ"ל).

סוף דבר

32. בשים לב לכל האמור אנו מטילים על הנאשם העונשים כדלקמן:

(א) בגין הרשעתו בעבירה של רצח בכוונה תחילה של המנוח ראמי אסכנדר ז"ל, עבירה לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, עונש של מאסר עולם.

(ב) בגין הרשעתו בעבירה של פציעה בנסיבות מחמירות של זהויה עמאש, עבירה לפי סעיף 334 ביחד עם סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין, מאסר בפועל של 30 חודשים שירוצו במצטבר לעונש מאסר העולם.

- (ג) בגין הרשעתו בעבירות בנשק, עבירה לפי סעיף 144(א) ו-(ב) ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין, עונש מאסר בפועל של 20 חודשים שירוצו בחופף לעונש מאסר העולם.
- (ד) בגין הרשעתו בעבירה של שיבוש מהלכי משפט, עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין, מאסר בפועל של 18 חודשים אשר ירוצו בחופף לעונש מאסר העולם.
- (ה) עונש של 6 חודשי מאסר על תנאי שיופעל אם הנאשם יעבור בתוך שנתיים משחרורו עבירה של פציעה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 334 לחוק העונשין, עבירות בנשק, עבירה לפי סעיף 144 לחוק העונשין או עבירה של שיבוש מהלכי משפט, עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין.
- (ו) בשל הרשעתו בעבירות מושא תיק זה, יופעל עונש המאסר המותנה של 6 חודשים שהוטל על הנאשם בתיק 47161-02-15. עונש מאסר זה ירוצה במצטבר לעונש מאסר העולם.
- (ז) הנאשם ישלם פיצויים למשפחתו של המנוח ראמי אסכנדר ז"ל בסך של 258,000 ₪. הפיצוי ישולם לקופת בית המשפט, ב-24 תשלומים חודשיים ושווים החל מיום 10/1/2019.
- (ח) הנאשם ישלם לגב' זהיה עמאש פיצוי בשל הפציעה בסך של 15,000 ₪. הפיצויים ישולמו לקופת בית המשפט ב-10 תשלומים חודשיים שווים החל מיום 10/1/2019.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ד כסלו תשע"ט, 02 דצמבר 2018, בהעדר הצדדים.